

SFS 1998:1500

Utkom från trycket
den 11 december 1998

Lag om ändring i bankrörelselagen (1987:617);

utfärdad den 3 december 1998.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om bankrörelselagen (1987:617)²

dels att 5 kap. 5 §, 6 kap. 6 § samt 8 kap. 3 a, 4 a och 7 §§ skall upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 1 §, 2 kap. 8, 9 och 13 §§, 3 kap. 1–6 och 8–15 §§, 5 kap. 1–3 och 8 §§, 6 kap. 1–4 §§, 7 kap. 4, 14, 16 och 24 §§ och 8 kap. 1–5 och 8 §§, samt rubrikerna till 3, 5 och 6 kap. skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas ett nytt kapitel, 9 kap., samt närmast före 8 kap. 1 och 2 §§ nya rubriker av följande lydelse.

1 kap.

1 §³ Denna lag innehåller gemensamma bestämmelser för banker om den rörelse som en bank får driva och om tillsyn m.m. Den innehåller vidare vissa särskilda bestämmelser för bankaktiebolag samt bestämmelser om revision, skadestånd m.m. och firma för sparbanker och medlemsbanker.

Med *bank* förstås i denna lag bankaktiebolag, sparbank och medlemsbank.

Med *bankaktiebolag* förstås i denna lag ett aktiebolag som har fått tillstånd att driva bankrörelse. För bankaktiebolag gäller vad som är föreskrivet för aktiebolag i allmänhet, om inte annat följer av denna lag eller är särskilt föreskrivet. Om det i aktiebolagslagen (1975:1385) finns hänvisningar till bestämmelser i samma lag och gäller föreskrifter i denna lag i stället för eller vid sidan av bestämmelserna i aktiebolagslagen, skall hänvisningarna vid tillämpning i fråga om bankaktiebolag i stället respektive också avse föreskrifter i denna lag.

Bestämmelser om hur sparbanker och medlemsbanker bildas och om deras organisation m.m. finns i sparbankslagen (1987:619) respektive lagen (1995:1570) om medlemsbanker.

Med en *banks stadgar* förstås i denna lag reglemente för sparbank och stadgar för medlemsbank.

För varje bank skall finnas ett huvudkontor i Sverige.

¹ Prop. 1997/98:166, bet. 1998/99:LU4, rskr. 1998/99:23.

² Lagen omtryckt 1996:1001.

³ Senaste lydelse 1997:679.

För utländska bankföretags verksamhet genom filial i Sverige gäller bestämmelserna i denna lag i tillämpliga delar och i övrigt lagen (1992:160) om utländska filialer m.m.

Denna lag gäller inte för verksamhet som bedrivs av Sveriges riksbank eller Riksgäldskontoret.

2 kap.

8 § För att skydda en fordran får en bank

1. på offentlig auktion, en svensk eller utländsk börs eller en auktoriserad marknadsplats eller någon annan reglerad marknad eller vid exekutiv försäljning köpa egendom som är utmätt eller utgör säkerhet för fordringen, och

2. om det finns anledning att anta att banken annars skulle lida avsevärd förlust, som betalning för fordran överta egendom som utgör säkerhet för fordringen eller annan egendom.

Första stycket gäller inte egen aktie eller aktie i moderbolag. För förvärv av sådana aktier finns bestämmelser i 7 kap. 2 § aktiebolagslagen (1975:1385). Första stycket gäller inte heller bevis om andel i eller tillskott till medlemsbank. I fråga om en sparbanks förvärv av bevis om tillskott till garantifond eller grundfond i sparbanken gäller bestämmelserna i 5 kap. 7 § första stycket sparbankslagen (1987:619).

I utbyte mot egendom som har köpts eller övertagits enligt första stycket får en bank förvärva aktier i ett bolag, som bildats för att förvalta egendomen eller för att fortsätta en verksamhet som bedrivs med denna.

Har aktier förvärvats enligt första eller tredje stycket får banken, om det finns uppenbar risk för att banken annars lider förlust, förvärva ytterligare aktier i samma bolag.

Har aktier förvärvats enligt första, tredje eller fjärde stycket får banken, om aktiebolaget överlåter sina tillgångar på ett annat aktiebolag, byta ut dessa aktier mot aktier i det andra aktiebolaget.

Den egendom som banken förvärvat enligt denna paragraf skall avyttras när det med hänsyn till marknadsförhållandena lämpligen kan ske. Egendomen skall dock avyttras senast när det kan äga rum utan förlust för banken. Banken skall årligen till Finansinspektionen avge en särskild redovisning av egendomen.

9 §⁴ Bestämmelser om kapitaltäckning och stora exponeringar finns i lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag.

En banks kapitalbas får inte understiga det belopp som enligt 9 kap. 4 § andra stycket denna lag, 2 kap. 2 § andra stycket sparbankslagen (1987:619) eller 1 kap. 4 § andra eller tredje stycket lagen (1995:1570) om medlemsbanker krävdes när rörelsen påbörjades.

13 §⁵ Kredit får beviljas endast om låntagaren på goda grunder kan förväntas fullgöra låneförbindelsen. Dessutom krävs betryggande säkerhet i fast eller lös egendom eller i form av borgen. Banken får dock avstå från sådan sä-

⁴ Senaste lydelse 1996:1113.

⁵ Senaste lydelse 1996:1113.

kerhet om den kan anses obehövlig eller om det annars föreligger särskilda skäl att avstå från säkerhet.

Bestämmelsen i 7 kap. 2 § första stycket aktiebolagslagen (1975:1385) om förbud för ett aktiebolag att som pant ta emot egen aktie tillämpas också på förlagsbevis som ett *bankaktiebolag* utfärdat.

En *sparbank* får inte som pant ta emot förlagsbevis, som sparbanken utfärdar, och inte heller bevis om tillskott till garantifond eller grundfond i sparbanken.

En *medlemsbank* får inte som pant ta emot förlagsbevis eller förlagsandelsbevis som banken utfärdar eller bevis om andel i eller tillskott till banken.

3 kap. Revision i sparbanker och medlemsbanker

1 § Sparbanker och medlemsbanker skall ha minst två revisorer. Revisorerna väljs av stämman om det inte föreskrivs i stadgarna att en eller flera av dem, dock inte alla, skall utses på annat sätt.

En revisors uppdrag gäller för den tid som anges i stadgarna. Om uppdraget inte skall gälla tills vidare, skall tiden bestämmas så att uppdraget upphör vid slutet av den ordinarie stämma på vilken revisorsval skall förrättas.

Stämman kan utse en eller flera revisorssuppleanter. Bestämmelserna i denna lag, sparbankslagen (1987:619) och lagen (1995:1570) om medlemsbanker beträffande revisorer gäller i tillämpliga delar om revisorssuppleanter.

2 § Varje röstberättigad i en sparbank eller i en medlemsbank har rätt att föreslå att det hos Finansinspektionen begärs att en revisor (medrevisor) utses att delta i revisionen tillsammans med de övriga revisorerna. Förslaget skall framställas på en stämma där revisorsval skall ske eller där förslaget enligt kallelsen till stämman skall behandlas. Finansinspektionen skall på begäran av en röstberättigad och efter att ha hört bankens styrelse utse en revisor för tiden till och med ordinarie stämma under nästa räkenskapsår, om förslaget biträds

1. i en *sparbank* av minst en tiondel av samtliga huvudmän eller en tredjedel av de närvarande huvudmännen, eller

2. i en *medlemsbank* av minst en tiondel av samtliga röstberättigade eller en tredjedel av de närvarande röstberättigade.

I en *medlemsbank* kan innehavare av förlagsandelar begära hos styrelsen att en medrevisor utses. Begärs detta av innehavare som företräder förlagsinsatser till ett sammanlagt belopp motsvarande minst en tiondel av det totalt inbetalda insatskapitalet, skall styrelsen senast inom två månader göra framställning hos Finansinspektionen om att en medrevisor utses. Försummas detta får varje innehavare av en förlagsandel göra sådan framställning.

3 § Den som är underårig, i konkurs eller underkastad näringsförbud eller som har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken får inte vara revisor i en sparbank eller i en medlemsbank.

Revisorerna skall ha den insikt i och erfarenhet av redovisning och ekonomiska förhållanden som med hänsyn till arten och omfånget av bankens verksamhet fordras för uppdragets fullgörande.

Till revisor kan utses även ett registrerat revisionsbolag. Bestämmelser om vem som kan vara huvudansvarig för revisionen och om underrättelseskyldighet finns i 12 § lagen (1995:528) om revisorer. Bestämmelserna i 5 § om behörighet, i 8 a § om rapporteringsskyldighet och i 13 § om rätt att närvara på stämma tillämpas på den huvudansvarige.

4 § Minst en av de revisorer som stämman utser i en sparbank eller i en medlemsbank skall vara auktoriserad revisor.

5 § I en sparbank eller i en medlemsbank kan den inte vara revisor som

1. är styrelseledamot i banken eller dess dotterföretag eller delegat i banken eller biträder vid bankens bokföring eller medelsförvaltning eller bankens kontroll däröver,

2. är anställd hos banken eller på något annat sätt intar en underordnad eller beroende ställning till banken eller till någon som avses under 1 eller är verksam i samma företag som den som yrkesmässigt biträder banken vid grundbokföringen eller medelsförvaltningen eller bankens kontroll däröver,

3. är gift eller sambo med eller är syskon eller släkting i rätt upp- eller nedstigande led till en person som avses under 1 eller är besvägrad med en sådan person i rätt upp- eller nedstigande led eller så att den ene är gift med den andres syskon, eller

4. står i låneskuld till banken eller annat företag i samma koncern eller har förpliktelser för vilka banken eller ett sådant företag har ställt säkerhet.

Vad som angetts i första stycket 4 gäller också när skulden eller förpliktelsen avser revisorns make eller sambo eller juridisk person i vilken sådan person eller revisorn själv har ett väsentligt ekonomiskt intresse.

En revisor är obehörig också om det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet för hans oberoende.

Den som är huvudman i en *sparbank* får inte vara sådan revisor som avses i 4 §.

I fråga om annan revisor i en *medlemsbank* än sådan som avses i 4 § gäller vad som sägs i första stycket 4 och andra stycket endast om låneskulden eller säkerheten går utöver vad som normalt sammanhänger med medlemskap i banken.

Den som enligt denna paragraf inte är behörig att vara revisor kan inte heller vara revisor i ett dotterföretag till banken.

Revisorerna får vid revisionen inte anlita någon som enligt denna paragraf inte är behörig att vara revisor. Har banken anställda eller delegater med uppgift att uteslutande eller huvudsakligen sköta bankens interna revision, får revisorerna dock anlita dessa i den utsträckning det är förenligt med god revisions sed.

6 § Ett uppdrag att tills vidare vara revisor i en sparbank eller i en medlemsbank upphör när en ny revisor har utsetts.

Ett uppdrag som revisor i en sparbank eller i en medlemsbank upphör i förtid, om revisorn eller den som utsett honom begär det. Anmälan om detta skall göras hos styrelsen och, om en revisor som inte är vald på stämman vill avgå, hos den som har tillsatt honom.

I en sparbank eller i en medlemsbank där Finansinspektionen inte förordnat revisor skall en revisor vars uppdrag upphör i förtid genast anmäla detta

till inspektionen. Revisorn skall i anmälningen lämna en redogörelse för iakttagelserna vid den granskning som han har utfört under den del av det löpande räkenskapsåret som hans uppdrag har omfattat. För anmälningen gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs i 11 § tredje och fjärde styckena om revisionsberättelse. Avskrift av anmälningen skall överlämnas till bankens styrelse.

Upphör en revisors uppdrag i förtid eller uppkommer hinder för honom enligt 3–5 §§ eller enligt stadgarna att vara revisor och finns det inte någon suppleant för honom, skall styrelsen vidta åtgärder för att en ny revisor tillsätts för den återstående mandattiden. Finansinspektionen kan, om det finns särskilda skäl, medge att en ny revisor utses vid närmast följande ordinarie stämma.

8 § Revisorerna i en sparbank eller i en medlemsbank skall i den omfattning som följer av god revisionssed granska bankens årsredovisning jämte räkenskaperna samt styrelsens förvaltning.

Om en sparbank eller en medlemsbank är moderföretag (moderbank), skall revisorerna även granska koncernredovisningen och koncernföretagens inbördes förhållanden i övrigt.

Revisorer, som är utsedda av annan än Finansinspektionen, skall följa de särskilda föreskrifter som meddelas av stämman, om de inte strider mot lag, stadgarna eller god revisionssed.

8 a § Om revisorn vid fullgörandet av sitt uppdrag i en sparbank eller i en medlemsbank får kännedom om förhållanden som

1. kan utgöra en väsentlig överträdelse av de författningar som reglerar bankers verksamhet,
  2. kan påverka bankens fortsatta drift negativt, eller
  3. kan leda till att revisorn avstyrker att balansräkningen eller resultaträkningen fastställs eller till anmärkning enligt 11 §,
- skall revisorn omgående rapportera detta till Finansinspektionen.

Revisorn har en motsvarande rapporteringsskyldighet om han eller hon får kännedom om förhållanden som avses i första stycket vid fullgörande av uppdrag som revisorn har i bankens moderföretag eller dotterföretag eller ett företag som har en likartad förbindelse med banken.

9 § Styrelsen i en sparbank eller i en medlemsbank skall ge revisorerna möjlighet att verkställa granskningen i den omfattning som dessa finner nödvändig samt lämna de upplysningar och den hjälp som de begär. Samma skyldighet gäller för företagsledningen och revisorerna i ett dotterföretag gentemot revisorerna i moderbanken.

10 § Sedan revisorerna i en sparbank eller i en medlemsbank slutfört granskningen, skall de skriva en hänvisning till revisionsberättelsen på årsredovisningen och, i en moderbank, på koncernredovisningen. Finner revisorerna att balansräkningen eller resultaträkningen inte bör fastställas, skall de anteckna även detta. I en moderbank gäller detsamma i fråga om koncernbalansräkningen och koncernresultaträkningen.

11 §⁶ Revisorerna i en sparbank eller i en medlemsbank skall för varje räkenskapsår avge en revisionsberättelse till stämman. Berättelsen skall överlämnas till bankens styrelse senast två veckor före den ordinarie stämman. Revisorerna skall inom samma tid till styrelsen återlämna de redovisningshandlingar som har överlämnats till dem.

Revisionsberättelsen skall innehålla ett uttalande om huruvida årsredovisningen har upprättats i överensstämmelse med lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Innehåller inte årsredovisningen sådana upplysningar som skall lämnas enligt nämnda lag skall revisorerna ange detta och lämna behövliga upplysningar i sin berättelse, om det kan ske.

Har revisorerna vid sin granskning funnit att någon åtgärd eller försumelse, som kan föranleda ersättningsskyldighet, ligger en styrelseledamot till last eller att en styrelseledamot på annat sätt handlat i strid mot denna lag, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, sparbankslagen (1987:619) eller lagen (1995:1570) om medlemsbanker eller mot stadgarna, skall det anmärkas i berättelsen. Revisionsberättelsen skall även innehålla ett uttalande i frågan om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna. Revisorerna kan även i övrigt i berättelsen anteckna de upplysningar som de önskar meddela huvudmännen eller medlemmarna.

I revisionsberättelsen skall också anmärkas om revisorerna funnit att banken inte har fullgjort sin skyldighet

1. att göra skatteavdrag enligt skattebetalningslagen (1997:483),
2. att lämna skattedeklaration enligt 10 kap. 9 eller 10 § skattebetalningslagen, eller
3. att i rätt tid betala skatter och avgifter som avses i 1–2.

Om revisionsberättelsen innehåller anmärkning om att banken inte har fullgjort någon sådan skyldighet som avses i fjärde stycket 1–3, skall revisorerna genast sända in en avskrift av den till skattemyndigheten.

Revisionsberättelsen skall innehålla särskilda uttalanden om fastställande av balansräkningen och resultaträkningen samt om det förslag till dispositioner beträffande bankens vinst eller förlust som har lagts fram i förvaltningsberättelsen.

I en moderbank skall revisorerna avge en särskild revisionsberättelse beträffande koncernen. Härvid skall första–tredje och sjätte styckena tillämpas.

12 § Erinringar som revisorerna i en sparbank eller i en medlemsbank framställer till styrelsen och som inte har tagits in i revisionsberättelsen skall de anteckna i ett protokoll eller någon annan handling. Handlingen skall överlämnas till styrelsen och bevaras av denna på ett betryggande sätt.

13 § Revisorerna i en sparbank eller i en medlemsbank har rätt att närvara vid bankens stämmor. De är skyldiga att närvara vid en stämma, om det med hänsyn till ärendena kan anses nödvändigt.

14 § Revisorerna i en sparbank eller i en medlemsbank får inte lämna upplysningar till en enskild huvudman, medlem eller utomstående om sådana

angelägenheter som de har fått kännedom om vid fullgörandet av sina uppdrag, om det kan vara till nackdel för banken.

I 1 kap. 10 § föreskrivs att enskildas förhållanden till bank inte obehörigen får röjas.

Revisorerna är skyldiga att

1. till stämman lämna alla upplysningar som stämman begär, om det inte skulle vara till väsentlig nackdel för banken eller till nämnvärd olägenhet för enskild,

2. till medrevisorer, granskare som avses i 15 §, ny revisor och, om banken har försatts i konkurs, konkursförvaltare lämna erforderliga upplysningar om bankens angelägenheter, samt

3. på begäran lämna upplysningar om bankens angelägenheter till undersökningsledaren under förundersökning i brottmål.

Bestämmelser om revisorers rapporteringskyldighet till Finansinspektionen finns i 8 a §.

15 § Varje röstberättigad i en sparbank eller i en medlemsbank kan väcka förslag om att Finansinspektionen skall utse granskare för särskild granskning av bankens förvaltning och räkenskaper under viss förfluten tid eller av vissa åtgärder eller förhållanden i banken. Förslaget skall framställas på en ordinarie stämma eller på stämma där ärendet enligt kallelsen skall behandlas. Finansinspektionen skall på begäran av en röstberättigad och efter att ha hört bankens styrelse förordna en eller flera granskare, om förslaget biträds

1. i en sparbank av minst en tiondel av samtliga huvudmän eller en tredjedel av de närvarande huvudmännen, eller

2. i en medlemsbank av minst en tiondel av samtliga röstberättigade eller en tredjedel av de närvarande röstberättigade.

I en medlemsbank kan innehavaren av förlagsandelar begära hos styrelsen att granskare utses. Begärs detta av innehavare som företräder förlagsinsatser till ett sammanlagt belopp motsvarande minst en tiondel av det totalt inbetalda insatskapitalet, skall styrelsen senast inom två månader göra framställning härom hos Finansinspektionen. Försummas detta får varje innehavare av en förlagsandel göra sådan framställning.

Vad som sägs om revisorer i 3 § första och tredje styckena, 5, 8 a, 9, 13 och 14 §§ samt 5 kap. 2, 4 och 6–8 §§ tillämpas även i fråga om granskare.

Yttrande över granskningen skall avges till stämman. Yttrandet skall hållas tillgängligt hos banken under minst en vecka före stämman för huvudman, medlem eller annan röstberättigad och genast sändas till var och en av dem som begär det. Yttrandet skall också läggas fram på stämman. På samma sätt skall yttrandet hållas tillgängligt för och sändas till innehavare av förlagsandelar, om granskaren har utsetts på begäran av en sådan innehavare.

5 kap. Bestämmelser för sparbanker och medlemsbanker om skadestånd m.m.

1 § Om en stiftare, huvudman, styrelseledamot eller delegat uppsåtligen eller av oaktsamhet skadar en sparbank eller en medlemsbank då han fullgör sitt uppdrag, skall han ersätta skadan. Detsamma gäller när skadan vållas en medlem eller någon annan genom överträdelse av denna lag, lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, spar-

bankslagen (1987:619) eller lagen (1995:1570) om medlemsbanker eller bankens stadgar.

2 § En revisor i en sparbank eller i en medlemsbank är ersättningsskyldig enligt de grunder som anges i 1 §. Han ansvarar även för skada som uppsåtligt eller av oaktsamhet vållas av hans medhjälpare.

Om ett revisionsbolag är revisor, åligger ersättningsskyldigheten detta bolag och den som är huvudansvarig för revisionen.

3 §⁷ En medlem i en medlemsbank eller en röstberättigad som inte är medlem är skyldig att ersätta den skada som han genom att medverka till överträdelse av denna lag, lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, lagen (1995:1570) om medlemsbanker eller stadgarna uppsåtligt eller av grov oaktsamhet tillfogar medlemsbanken, en medlem eller någon annan.

8 § Sådan talan för en banks räkning enligt 1–3 §§, som inte grundas på brott, kan ej väckas mot

1. styrelseledamot sedan tre år förflutit från utgången av det räkenskapsår då det beslut eller den åtgärd, som ligger till grund för talan, fattades eller vidtogs,

2. delegat sedan ett år förflutit från det att årsredovisningen och revisionsberättelsen för det räkenskapsår varunder den ansvarsgrundande åtgärden vidtogs framlades på stämman,

3. revisor sedan tre år förflutit från det att revisionsberättelsen lades fram på stämman eller yttrande som avses i denna lag avgavs,

4. stiftare sedan tre år förflutit från det beslutet om bankens bildande fattades på den konstituerande stämman, samt

5. huvudman eller medlem i medlemsbank eller röstberättigad, som inte är medlem, sedan två år förflutit från det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för talan.

Försätts banken i konkurs på en ansökan som gjorts innan den tid som anges i första stycket har gått ut, kan konkursboet föra talan enligt 1–3 §§ trots att frihet från skadeståndsansvar har inträtt enligt 6–7 §§. Efter utgången av den nämnda tiden kan en sådan talan dock inte väckas senare än sex månader från edgångssammanträdet.

6 kap. Sparbankers och medlemsbankers firma

1 § En *sparbanks* firma skall innehålla ordet sparbank. En *medlemsbanks* firma skall innehålla ordet medlemsbank.

Firman skall registreras i bankregistret.

Om firman skall registreras på två eller flera språk, skall varje lydelse anges i bankens stadgar.

⁷ Ändringen innebär att första stycket upphävs.

2 §⁸ En sparbanks eller en medlemsbanks firma skall tydligt skilja sig från andra ännu bestående firmor, som är införda i bankregistret, samt från benämningar på utländska bankföretag, som är allmänt kända i Sverige.

För registrering av firma gäller i övrigt vad som föreskrivs i firmalagen (1974:156).

3 § En sparbanks eller en medlemsbanks styrelse kan anta bifirma. Bestämmelsen i 1 § andra stycket och 2 § om firma gäller även bifirma. Ordet bank, sparbank eller medlemsbank får endast användas i bifirma för bankverksamhet.

4 § Skriftliga handlingar, som utfärdas för en sparbank eller en medlemsbank, bör undertecknas med bankens firma. Om styrelsen eller annan ställföreträdare för banken har utfärdat en handling utan firmateckning och det inte framgår av dess innehåll att den utfärdats på bankens vägnar, är de som undertecknat handlingen solidariskt ansvariga för förpliktelse enligt handlingen såsom för egen skuld. Detta gäller dock inte om det av omständigheterna vid handlingens tillkomst framgick att den utfärdades för banken och den till vilken handlingen ställts av banken får ett behörigen undertecknat godkännande av handlingen utan oskäligt dröjsmål efter det att detta begärts eller personlig ansvarighet gjorts gällande mot undertecknarna.

7 kap.

4 § Styrelsen i en sparbank eller i en medlemsbank är skyldig att genast låta upprätta en särskild balansräkning, om det finns anledning att anta att banken i fråga inte kan uppfylla kravet på kapitaltäckning enligt lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag.

Balansräkningen skall granskas av revisorerna. Om antagandet om bankens ställning bekräftas skall styrelsen genast underrätta Finansinspektionen.

14 § Om den som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar utövar eller kan antas komma att utöva sitt inflytande på ett sätt som motverkar en sund utveckling av verksamheten i banken, får Finansinspektionen besluta att denne vid stämman inte får företräda fler aktier eller andelar än som motsvarar ett innehav som inte är kvalificerat. Detsamma gäller, om en sådan innehavare i väsentlig mån har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet.

Om den som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar har underlåtit att ansöka om tillstånd till ett förvärv som avses i 10 §, får inspektionen besluta att denne vid stämman inte får företräda aktierna eller andelarna till den del de omfattas av ett krav på tillstånd.

Om någon i strid med ett beslut av inspektionen har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar, får innehavaren inte företräda aktierna eller andelarna vid stämman till den del innehavet står i strid med beslutet.

⁸ Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

Finansinspektionen får förelägga en ägare som avses i första stycket att avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att innehavet därefter inte är kvalificerat. En ägare som avses i andra eller tredje stycket får föreläggas att avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att innehavet inte står i strid med inspektionens beslut.

Aktier som omfattas av förbud eller föreläggande enligt denna paragraf skall inte medräknas när det fordras samtycke av ägare till en viss del av aktierna i bolaget för att ett beslut skall bli giltigt eller en befogenhet skall få utövas. Detta gäller dock inte om en förvaltare har förordnats enligt 14 a §.

16 §⁹ En svensk banks oktroj skall återkallas av Finansinspektionen om

1. banken inte har anmälts för registrering inom föreskriven tid eller anmälan har avskrivits eller avslagits genom ett beslut som har vunnit laga kraft,

2. banken inte inom ett år från det oktroj beviljades har börjat driva bankrörelse, eller banken dessförinnan förklarat sig avstå från oktrojen,

3. banken har överlåtit hela sin rörelse,

4. banken under en sammanhängande tid av sex månader inte drivit bankrörelse,

5. banken genom att överträda en bestämmelse som avses i 15 § eller på annat sätt visat sig olämplig att utöva sådan verksamhet som oktrojen avser,

6. bankens kapitalbas understiger det minsta belopp som krävs enligt 2 kap. 9 § andra stycket och bristen inte har täckts inom tre månader från det att den blev känd för banken,

7. banken inte fullgjort sina skyldigheter enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti och inte vidtagit rättelse inom ett år från det att inspektionen har förelagt banken att fullgöra sina skyldigheter med förklaring att bankens oktroj annars kan komma att återkallas, eller

8. någon som ingår i bankens styrelse eller är dess verkställande direktör eller dennes ställföreträdare inte uppfyller de krav som anges i 9 kap. 3 § andra stycket 3 och tredje stycket denna lag, 2 kap. 3 § tredje stycket 2 sparbankslagen (1987:619) eller 2 kap. 2 § fjärde stycket 3 och femte stycket lagen (1995:1570) om medlemsbanker.

Om det är tillräckligt får inspektionen i de fall som anges i första stycket 4 och 5 i stället för att återkalla oktrojen meddela varning. I fall som avses i första stycket 6 får inspektionen medge förlängd tid för täckande av bristen, om det finns särskilda skäl. I fall som avses i första stycket 8 får oktrojen återkallas bara om Finansinspektionen först beslutat att anmärka på att personen ingår i styrelsen och han eller hon, sedan en av inspektionen bestämd tid om högst tre månader gått, fortfarande finns kvar i styrelsen.

Om oktrojen återkallas får inspektionen besluta hur avvecklingen av rörelsen skall ske.

Ett beslut om återkallelse får förenas med förbud att fortsätta verksamheten.

24 §¹⁰ Finansinspektionens beslut enligt 6 § och 21 § andra stycket får inte överklagas.

⁹ Senaste lydelse 1997:116.

¹⁰ Senaste lydelse 1997:116.

Beslut som avses i 1 kap. 7 § fjärde stycket och 7 b § andra stycket samt 7 kap. 21 § första stycket får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Inspektionens beslut i övrigt enligt denna lag, sparbankslagen (1987:619) och lagen (1995:1570) om medlemsbanker får överklagas hos regeringen, om annat inte är föreskrivet.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Inspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse skall gälla omedelbart.

8 kap.

| *Bankregister*

1 § Finansinspektionen skall föra ett bankregister för registrering enligt denna lag, aktiebolagslagen (1975:1385), sparbankslagen (1987:619), lagen (1995:1570) om medlemsbanker eller andra författningar.

| *Registrering m.m. beträffande sparbanker och medlemsbanker*

2 § Finansinspektionen skall utan dröjsmål kungöra i Post- och Inrikes Tidningar vad som för sparbanker och medlemsbanker införs i bankregistret med undantag för registrering av underrättelse enligt

1. 2 kap. 14 § sparbankslagen (1987:619) och 2 kap. 7 § lagen (1995:1570) om medlemsbanker om dagen för kungörelse om rörelsens öppnande,

2. 6 kap. 19 § sparbankslagen och 9 kap. 20 § lagen om medlemsbanker från tingsrätten om att banken blivit försatt i konkurs, att beslut om konkurs upphävts eller att konkurs avslutats samt

3. 7 kap. 5 § sparbankslagen och 10 kap. 5 § lagen om medlemsbanker om fusionstillstånd.

En kungörelse som avser ändring i ett förhållande som tidigare har införts i registret skall endast ange ändringens art.

3 §¹¹ Det som för sparbanker och medlemsbanker blivit infört i bankregistret skall anses ha kommit till tredje mans kännedom, om det har kungjorts i Post- och Inrikes Tidningar enligt 2 § och det inte av omständigheterna framgår att han varken kände till eller borde ha känt till det som kungjorts.

4 § Om en sökande vid anmälan för registrering inte har iakttagit vad som är föreskrivet om anmälan, skall han föreläggas att inom viss tid avge yttrande eller vidta rättelse. Detsamma gäller om Finansinspektionen finner att ett beslut, som anmäls för registrering och för vars giltighet regeringens stadfästelse inte krävs, eller en handling som bifogas anmälan

1. inte har tillkommit i behörig ordning,
2. till sitt innehåll strider mot denna lag eller annan författning eller stadgarna, eller
3. i något viktigare hänseende har en otydlig eller vilseledande avfattning.

¹¹ Ändringen innebär bl.a. att andra och tredje styckena upphävs.

Om sökanden inte rättar sig efter föreläggandet, skall anmälningen avskriv-
vas. En underrättelse om denna påföljd skall tas in i föreläggandet. Finns det
även efter det att yttrandet har avgivits något hinder mot registrering och har
sökanden haft tillfälle att yttra sig över hindret, skall registrering vägras, om
det inte finns anledning att ge sökanden ett nytt föreläggande.

Bestämmelserna i första stycket utgör inte hinder mot registrering av ett
beslut av stämman, om rätten till talan mot beslutet har gått förlorat enligt
4 kap. 17 § andra stycket sparbankslagen (1987:619) eller 7 kap. 18 § andra
stycket lagen (1995:1570) om medlemsbanker.

5 § Finansinspektionen skall genast skriftligen underrätta en sparbank eller
en medlemsbank när inspektionen

1. förklarar en fråga om fusion förfallen enligt 7 kap. 7 § tredje stycket
sparbankslagen (1987:619) eller 10 kap. 5 § tredje stycket lagen (1995:1570)
om medlemsbanker,

2. förelagt vite enligt denna lag, eller

3. förklarar en fråga om en sparbanks ombildning till bankaktiebolag för-
fallen enligt 8 kap. 8 § sparbankslagen.

8 § Ett beslut av Finansinspektionen som innebär att en anmälan avskrivits
eller en registrering har vägrats enligt 4 § andra stycket får överklagas hos
allmän förvaltningsdomstol inom två månader från dagen för beslutet. Det-
samma gäller ett sådant beslut av Finansinspektionen som avses i 7 kap. 7 §
tredje stycket och 8 kap. 8 § sparbankslagen (1987:619) samt 10 kap. 5 §
tredje stycket lagen (1995:1570) om medlemsbanker.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

9 kap. Särskilda bestämmelser för bankaktiebolag

Ansökan om oktroj

1 § Oktroj får meddelas för ett svenskt aktiebolag.

Ansökan om oktroj får göras innan bolaget har bildats. Om en sådan ansö-
kan har gjorts inom sex månader från det att stiftelseurkunden underteck-
nats, räknas den tid som föreskrivs i 2 kap. 9 § första stycket aktiebolagsla-
gen (1975:1385) från beslutet om oktroj.

2 § Till en ansökan om oktroj skall det fogas en plan för den tilltänkta
verksamheten och ett förslag till bolagsordning eller till ändring av bolags-
ordningen.

Förutsättningar för oktroj och stadfästelse av bolagsordningen

3 § Regeringen prövar att bolagsordningen överensstämmer med denna
lag, aktiebolagslagen (1975:1385) och andra författningar samt om och i vil-
ken utsträckning särskilda bestämmelser behövs med hänsyn till omfatt-
ningen och arten av bolagets verksamhet.

Regeringen skall stadfästa bolagsordningen och bevilja oktroj, om

1. den planerade rörelsen kan antas komma att uppfylla kraven på en sund
bankverksamhet,

2. det kan antas att den som kommer att ha ett kvalificerat innehav i bolaget inte motverkar en sund utveckling av verksamheten i bolaget och även i övrigt är lämplig att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av en bank, och

3. den som avses ingå i bolagets styrelse eller vara verkställande direktör eller dennes ställföreträdare har tillräcklig insikt och erfarenhet för att delta i ledningen av en bank och även i övrigt är lämplig för en sådan uppgift.

Bolagsordningen får inte stadfästas och oktroj inte beviljas, om det kan antas att någon som i väsentlig utsträckning har åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller i andra ekonomiska angelägenheter eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet kommer att ha ett kvalificerat innehav i banken.

Om bolaget kommer att ha nära förbindelser med någon annan, får bolagsordningen stadfästas och oktroj beviljas endast om förbindelserna inte hindrar en effektiv tillsyn av banken.

Oktroj får inte vägras på den grunden att det inte behövs någon ytterligare bank.

Bankaktiebolagets aktiekapital

4 § Ett bankaktiebolags aktiekapital skall bestämmas med hänsyn till den planerade rörelsens omfattning och beskaffenhet.

Ett bankaktiebolag skall när rörelsen påbörjas ha ett bundet eget kapital som vid tidpunkten för beslutet om oktroj motsvarar minst fem miljoner euro. I 5 kap. 4 § 3 lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag finns bestämmelser om vad som utgör bundet eget kapital.

Ändring av bolagsordningen

5 § Ett beslut om ändring av ett bankaktiebolags bolagsordning får inte registreras innan det har stadfästas av regeringen. Regeringen kan uppdra åt Finansinspektionen att pröva frågor om stadfästelse i fall som inte är av principiell betydelse eller i övrigt av synnerlig vikt.

Teckning av aktier

6 § Om teckning av aktier innebär att någon som inte har prövats enligt 3 § andra stycket 2 eller tredje stycket kommer att ha ett kvalificerat innehav i bankaktiebolaget, får detta inte bildas utan att prövning görs. Om personen inte anses lämplig får bolaget inte bildas.

Nedsättning av aktiekapitalet

7 § Finansinspektionen får medge att nedsättning av aktiekapitalet får ske utan rättens tillstånd enligt 6 kap. 6 § första stycket aktiebolagslagen (1975:1385), om bankaktiebolaget samtidigt med nedsättningen vidtar åtgärder som medför att varken bolagets bundna egna kapital eller dess aktiekapital minskar till följd av beslutet om nedsättning.

8 § I stället för bestämmelserna i 6 kap. 6 § andra–fjärde styckena aktiebolagslagen (1975:1385) skall bestämmelserna i denna paragraf tillämpas.

Rättens tillstånd skall sökas senast två månader efter det att nedsättningsbeslutet har registrerats. Till ansökningshandlingen skall det fogas bevis om registreringen.

Rätten skall utan dröjsmål inhämta Finansinspektionens yttrande om och i så fall i vilken utsträckning nedsättningen kan komma att inverka på insättarnas rätt. Finner rätten med hänsyn till yttrandets innehåll att nedsättningen inte bör verkställas skall ansökningsgenast avslås. I annat fall skall rätten kalla bolagets borgenärer och förelägga dem som vill bestrida ansökningsgenast att senast en viss dag skriftligen anmäla detta hos rätten. I föreläggandet skall det anges att den som inte har gjort en sådan anmälan anses ha medgivit ansökningsgenast. I kallelsen skall ett kortfattat sammandrag av inspektionens yttrande tas in. Rätten skall se till att kallelsen skyndsamt kungörs i Post- och Inrikes Tidningar.

Tillstånd skall meddelas, om ansökningsgenast inte bestrids eller om de borgenärer som bestrider den får full betalning eller betryggande säkerhet för sina fordringar. Att en insättare bestrider ansökningsgenast utgör dock inte något hinder, om inspektionens yttrande ger grund för att meddela tillstånd.

Egen aktie som säkerhet

9 § Ett bankaktiebolag får ta emot egna aktier eller aktier i sitt moderbolag som pant, om dessa aktier utgör en mindre del av de aktier som lämnas som säkerhet för en kredit. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen utfärdar närmare föreskrifter om vilka begränsningar som i detta fall skall gälla.

Bolagets ledning

10 § Ett bankaktiebolag skall ha en styrelse med minst tre ledamöter. Fler-talet av ledamöterna skall vara personer som inte är anställda i banken eller i företaget som ingår i en koncern där banken är moderbolag.

11 § I ett bankaktiebolag skall styrelsen utse en verkställande direktör. Bolagets verkställande direktör får inte vara ordförande i styrelsen.

12 § Rätten att teckna ett bankaktiebolags firma får utövas endast av två eller flera personer i förening om inte annat följer av bestämmelserna i 8 kap. 30 § aktiebolagslagen (1975:1385) om verkställande direktörens firmateckningsrätt. Ingen annan inskränkning får registreras.

13 § Bolagsstämman ordförande skall innan styrelseval förrättas i ett bankaktiebolag lämna uppgift till stämman om vilka uppdrag den som valet gäller innehar i andra företag.

14 § Utöver vad som föreskrivs om upplysningsplikt och insyn i 9 kap. 22 och 24 §§ aktiebolagslagen (1975:1385) gäller att upplysningar får lämnas endast om det kan göras utan nämnvärd olägenhet för enskild.

Bestämmelserna i 9 kap. 23 § aktiebolagslagen skall tillämpas också när styrelsen funnit att en upplysning som har begärts enligt 9 kap. 22 § aktiebolagslagen inte kan lämnas till aktieägare utan nämnvärd olägenhet för enskild.

Revision m.m.

15 § I ett bankaktiebolag skall minst en av de revisorer som utsetts av bolagsstämman vara auktoriserad.

En revisor som förordnats av Finansinspektionen skall oavsett bolagsstämmans anvisningar följa den instruktion som inspektionen utfärdat för honom eller henne.

Om bolagsstämman inte har utsett en auktoriserad revisor är bestämmelserna om länsstyrelseförordnande i 10 kap. 24 och 26 §§ aktiebolagslagen (1975:1385) tillämpliga.

16 § Utöver vad som föreskrivs om upplysningsplikt i 10 kap. 41 §, 11 kap. 18 och 21 §§ aktiebolagslagen (1975:1385) gäller att upplysningar får lämnas endast om det kan göras utan nämnvärd olägenhet för enskild.

17 § Om en revisor eller en särskild granskare vid fullgörandet av sitt uppdrag i bankaktiebolaget får kännedom om förhållanden som

1. kan utgöra en väsentlig överträdelse av de författningar som reglerar bankers verksamhet,

2. kan påverka bankens fortsatta drift negativt, eller

3. kan leda till att revisorn avstyrker att balansräkningen eller resultaträkningen fastställs eller till anmärkning enligt 10 kap. 30 eller 31 § aktiebolagslagen (1975:1385),

skall revisorn och den särskilde granskaren omgående rapportera detta till Finansinspektionen.

Revisor och den särskilde granskaren har en motsvarande rapporteringskyldighet om han eller hon får kännedom om förhållanden som avses i första stycket vid fullgörande av uppdrag i bankens moderföretag eller dotterföretag eller i ett företag som har en likartad förbindelse med banken.

Låneförbudet m.m.

18 § I stället för bestämmelserna i 12 kap. 7–9 §§ aktiebolagslagen (1975:1385) gäller bestämmelserna i denna paragraf och i 2 kap. 17 och 18 §§.

Ett bankaktiebolag får inte lämna lån i syfte att gäldenären skall förvärva aktier i bolaget, om det sammanlagda beloppet av sådana lån därefter skulle överstiga bolagets fria egna kapital.

19 § Förutom i fall som anges i 13 kap. 3 och 4 §§ aktiebolagslagen (1975:1385) skall rätten förordna att ett bankaktiebolag skall träda i likvidation om oktrojen har återkallats.

20 § Anmälan om likvidation enligt 19 § detta kapitel eller 13 kap. 2 § aktiebolagslagen (1975:1385) kan också göras av Finansinspektionen.

Fusion

21 § Endast ett bankaktiebolag kan genom fusion överta ett annat bankaktiebolags samtliga tillgångar och skulder.

22 § Vid fusion med ett bankaktiebolag tillämpas inte 14 kap. 13–18 §§ aktiebolagslagen (1975:1385). I stället tillämpas 23–25 §§ detta kapitel.

23 § När fusionsplanen har godkänts av bolagen, skall såväl överlåtande som övertagande bolag ansöka om regeringens tillstånd att verkställa planen. Vid fusion genom kombination skall bolagen dessutom underställa regeringen bolagsordningen för det övertagande bolaget för stadfästelse och oktroj enligt 3 §.

Ansökan skall ges in inom en månad efter det att fusionsplanen har godkänts i samtliga bolag och senast två år efter det att fusionsplanen kungjorts enligt 18 kap. 2 § aktiebolagslagen (1975:1385).

24 § Vid prövningen av en ansökan om tillstånd att verkställa en fusionsplan skall regeringen se till att bolagens borgenärer tillförsäkras en betryggande säkerhet, om ett sådant skydd behövs med hänsyn till de fusionerande bolagens ekonomiska förhållanden och om borgenärerna inte redan har en sådan säkerhet.

25 § Regeringen skall avslå en ansökan enligt 23 § om

1. fusionen har förbjudits enligt konkurrenslagen (1993:20) eller rättsakter, avtal eller andra beslut som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen eller om en sådan prövning av fusionen pågår,

2. det, vid kombination, inte av fusionsplanen framgår att de överlåtande bolagens sammanlagda verkliga värde för det övertagande bolaget uppgår till minst aktiekapitalet i detta, eller

3. bolagens borgenärer inte tillförsäkrats en sådan betryggande säkerhet som avses i 24 § eller de fusionerande bolagens ekonomiska förhållanden i övrigt är sådana att fusionen inte kan anses förenlig med insättares eller andra fordringsägares intressen.

Om ansökan inte kan bifallas på grund av att prövning pågår enligt första stycket 1 och prövningen kan antas ta kort tid, får regeringen dock förklara tillståndsfrågan vilande under högst sex månader.

26 § Anmälan enligt 14 kap. 19 § aktiebolagslagen (1975:1385) skall göras inom två månader från regeringens tillstånd.

27 § Fusion genom absorption av ett helägt dotterbolag får ske utan hinder av att det i dotterbolaget finns egendom som bankaktiebolaget inte får förvärva enligt denna lag. Sådan egendom måste avyttras senast ett år från registreringen. Om det finns särskilda skäl kan Finansinspektionen förlänga denna frist.

28 § Vid absorption av ett helägt dotterbolag tillämpas inte 14 kap. 26 och 27 §§ aktiebolagslagen (1975:1385). I stället gäller vad som sägs i denna paragraf.

Tidigast en och senast två månader efter det att fusionsplanens registrering har kungjorts skall moderbolaget ansöka om regeringens tillstånd att verkställa planen.

I fråga om ett sådant ärende gäller bestämmelserna i 24–25 §§ i tillämpliga delar. Vad som sägs om överlåtande bolag skall avse dotterbolag och vad som sägs om övertagande bolag skall avse moderbolag.

Firma

29 § Ett bankaktiebolags firma skall innehålla ordet bank.

30 § Ett bankaktiebolag som har övertagit en sparbanks rörelse vid ombildning enligt 8 kap. sparbankslagen (1987:619) får, efter tillstånd av Finansinspektionen, använda ordet sparbank i sin firma. Detsamma gäller ett bankaktiebolag som senare har övertagit en sådan rörelse.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999 då bankaktiebolagslagen (1987:618) skall upphöra att gälla.

2. De oktrojer och stadfästelser av bolagsordningar som gäller vid denna lags ikraftträdande skall fortsätta att gälla.

3. En ansökan om oktroj som har kommit in till Finansinspektionen före lagens ikraftträdande handläggs enligt äldre bestämmelser.

4. Vid registrering och verkställande av bolagsstämmobeslut som fattats före denna lags ikraftträdande gäller äldre bestämmelser. Detsamma gäller beslut som styrelsen har fattat före ikraftträdandet.

5. Om en bolagsordning efter lagens ikraftträdande strider mot någon bestämmelse i aktiebolagslagen (1975:1385) eller bankrörelselagen (1987:617) skall styrelsen till den första ordinarie bolagsstämman lägga fram förslag om sådan ändring av bolagsordningen att den stämmer överens med bestämmelsen.

6. Likvidation som har beslutats före lagens ikraftträdande handläggs enligt äldre bestämmelser.

7. Bestämmelsen i 9 kap. 25 § denna lag tillämpas också om en fusion förbjudits eller prövning pågår enligt lagen (1992:1317) om ett europeiskt ekonomiskt samarbetsområde (EES).

8. Vad som sägs i 9 kap. 30 § denna lag äger motsvarande tillämpning om ett bankaktiebolag har övertagit en föreningsbanks rörelse vid ombildning enligt 11 kap. föreningsbankslagen (1987:620).

SFS 1998:1500

På regeringens vägnar

ERIK ÅSBRINK

Mats Walberg
(Finansdepartementet)